

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **V. K.**, bytem Z. 118, N., zast. Mgr. Marianem Babicem, advokátem se sídlem v Opavě, Dolní náměstí 13/13, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, o **přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2014, č. j. KUOK 33688/2014, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 4. 2014, č. j. KUOK 33688/2014, **se ruší** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí citovaného v záhlaví, jímž bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutím Městského úřadu Šternberk ze dne 20. 1. 2014, č. j. MEST 1920/2014. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., tím, že dne 5. 11. 2013 16:35 hodin v obci Lipina u autobusové zastávky (GPS souřadnice E017°19'20.891", N 49°44'30.486"), ve směru jízdy na obec Moravský Beroun při řízení motorového vozidla SAAB, RZ X,

překročil maximální dovolenou rychlost v obci 50 km/h, kdy v měřeném úseku byla vozidlu naměřena rychlost 83 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla tedy jako nejnižší možná skutečná rychlost jízdy naměřena hodnota 80 km/h, což je o 30 km/h více. Dle výpisu z evidenční karty řidiče bylo zjištěno, že se žalobce porušení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu dopustil opakovaně (předchozí porušení dne 10. 9. 2013), tedy spáchal tento přestupek v období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců dvakrát. Tímto jednáním žalobce porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a byla mu za něj uložena pokuta 3.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu čtyř měsíců ode dne právní moci rozhodnutí.

[2] V žalobě žalobce namítal, že správní orgán I. stupně přestupkovou věc projednal bez toho, aby žalobci umožnil osobně se zúčastnit jednání a realizovat svá procesní práva. Oznámením ze dne 9. 12. 2013 vyrozuměl správní orgán žalobce o zahájení řízení o přestupku a o termínu ústního jednání, nařízeného na 13. 1. 2014 v 9 hodin. V den jednání v 04:11 hodin zaslal žalobce správnímu orgánu elektronicky svou omluvu z neúčasti u jednání a současně požádal o změnu jeho termínu. Důvodem omluvy byla skutečnost, že ve stejný den se žalobce musel zúčastnit hlavního líčení v trestní věci, vedené u Okresního soudu v Přerově pod sp. zn. 2 T 63/2013. Správní orgán I. stupně žádosti žalobce o změnu termínu jednání nevyhověl a věc projednal a rozhodl v jeho nepřítomnosti. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval k odvolání žalobce, že pokud se žalobce nebránil odročení hlavního líčení, ačkoliv věděl, že toto je odročováno na termín, kdy se má uskutečnit ústní jednání v přestupkové věci, pak je zde patrný projev jeho vůle vzdát se účasti na ústním jednání. Takovou argumentaci žalobce striktně odmítl. Je pravdou, že u hlavního líčení konaného u Okresního soudu v Přerově 9. 1. 2014 žalobce vzal na vědomí, že toto bylo odročeno na 13. 1. 2014, přičemž soud neinformoval o tom, že ve stejném termínu má nařízeno rovněž ústní jednání ve věci přestupku. Z této skutečnosti však nelze dovozovat, jak to činí žalovaný, že by žalobce projevil vůli vzdát se účasti na ústním jednání. O tom ostatně svědčí skutečnost, že žalobce výslovně písemně požádal o změnu termínu ústního jednání, čímž dal jednoznačně najevo, že se tohoto hodlá zúčastnit. Ačkoliv žalobce nehodlá snižovat důležitost přestupkového řízení, za situace, kdy byl postaven před volbu, zda upřednostnit svou účast u hlavního líčení nebo u ústního jednání, důležitější pro něj bylo trestní řízení před soudem. Taková volba je zcela pochopitelná, když obvinění z trestného činu je ve srovnání s přestupkem, obviněním závažnějším, a to jak v subjektivní rovině (když jednotlivci v trestním řízení hrozí podstatně závažnější následky), tak i v rovině objektivní, když institut přestupku představuje v právním řádu nižší úroveň protiprávního jednání než trestný čin. Proti odročení hlavního líčení na 13. 1. 2014 žalobce nic nenamítal především proto, že by tím zkomplikoval průběh trestního řízení. Na rozdíl od přestupkového řízení, jehož jediným účastníkem byl žalobce, se trestní řízení před soudem účastnili kromě žalobce další dva obžalovaní, tři obhájci a státní zástupce. Nalezení jiného termínu hlavního líčení, který by vyhovoval všem zúčastněným, by tak bylo podstatně složitější než v případě změny termínu ústního jednání před správním orgánem. V neposlední řadě pak žalobce poukázal na to, že na rozdíl od soudu v trestním řízení je správní orgán povinen ctít základní zásady správního řízení, mezi které patří kromě jiného i zásada dobré

správy, dle které správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy v souladu s § 4 odst. 4 správního řádu a podle možnosti jim vychází vstříc (§ 4 odst. 1 správního řádu). Těmto zásadám v projednávaném případě správní orgán nedostál, když žádosti o odročení jednání nevyhověl, nikoliv proto, že by pro to existoval důležitý důvod, ale pouze proto, že žalobce k žádosti nepřiložil listinu osvědčující odročení hlavního líčení. Správní orgán I. stupně tedy postupoval svévolně, přičemž neprojevil ani nejmenší náznak ochoty vyhovět žalobcem podané žádosti. K důkazu navrhl žalobce spis Okresního soudu v Přerově, sp. zn. 2 T 63/2013. K argumentu žalovaného, že žádost o změnu termínu jednání žalobce podal až 13. 1. 2014, ačkoliv o kolizi s termínem hlavního líčení se žalobce dozvěděl už 9. 1. 2014 žalovaný uvedl, že ani tímto nelze odůvodňovat nevyhovění předmětné žádosti. Žalobce sice žádost o změnu termínu jednání nepodal okamžitě poté, co se dozvěděl o vzniklé kolizi, ovšem neučinil tak ani s odstupem, který by bylo možné označit jako nepřiměřený. Pro posouzení včasnosti podané žádosti je podstatná skutečnost, že správní orgán I. stupně obdržel žalobcovu žádost několik hodin před termínem jednání a měl tak dostatek času se s ní seznámit. V této souvislosti žalobce odkázal například na rozhodnutí Krajského soudu v Brně čj. 51 C 3/2008 – 58 (publikováno v systému ASPI, ID: JUD210835CZ). Ačkoliv citované rozhodnutí se týká občanského soudního řízení, žalobce byl přesvědčen o tom, že vzhledem k obdobné právní úpravě je lze aplikovat rovněž na správní řízení. Postupem správních orgánů byl žalobce zkrácen na svém procesním právu osobně se zúčastnit správního řízení, seznamovat se s podklady pro rozhodnutí, k těmto se vyjadřovat a činit návrhy na dokazování, které je součástí ústavního práva žalobce na spravedlivý proces (viz např. rozhodnutí NSS, sp. zn. 2 Afs 5/2005).

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobní námitky jsou zcela totožné s námitkami, které žalobce uvedl ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. S těmito námitkami se žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání, proti kterému byla podána správní žaloba, řádně a v dostatečném rozsahu vypořádal a své závěry řádně odůvodnil. Na svých závěrech, tam vyslovených, nadále žalovaný setrval. Žalovaný byl přesvědčen, že provedené dokazování jednoznačně prokázalo, že žalobce nebyl na svých procesních právech krácen, nýbrž se o svá práva připravil svou nečinností, a proto navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 8. 4. 2014 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsáním v další části rozsudku.

[5] Ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám žalobce soud ze správního spisu zjistil z oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání na 13. 1. 2014 na 9 hodin, že ho žalobce převzal 18. 12. 2013. E-mailem bez zaručeného elektronického podpisu žalobce zaslal 13. 1. 2014 správnímu orgánu I. stupně omluvu, protože 13. 1. 2014 u žalobce probíhá hlavní líčení u Okresního

soudu v Přerově pod sp. zn. 2 T 63/2013, a proto se nemůže dostavit k ústnímu jednání, žalobce se omluvil a požádal o přidělení jiného termínu. E-mail byl odeslán ve 4:10 hodin. E-mail byl odeslán jak na podatelnu správního orgánu I. stupně, tak přímo do schránky oprávněné úřední osoby. Podle záznamu správního orgánu I. stupně bylo podání přijato v 06:56:40 hodin, bez elektronického podpisu. Dne 17. 1. 2014 byla doručena správnímu orgánu I. stupně omluva totožného obsahu, v písemné formě, odesláno poštou 15. 1. 2014.

[6] Podle protokolu ze dne 13. 1. 2013 byla tohoto dne v 9 hodin věc projednána v nepřítomnosti žalobce.

[7] Rozhodnutím ze dne 20. 1. 2014 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku uvedeného výše a byla mu uložena sankce tak, jak je uvedeno výše. K omluvě žalobce správní orgán I. stupně uvedl, že předvolání bylo doručeno do vlastních rukou žalobce 18. 12. 2013. Vzhledem k tomu, že se žalobce k ústnímu jednání bez náležité omluvy nedostavil, přistoupil správní orgán podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích k projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce. K tomuto postupu správní orgán konstatoval, že dne 13. 1. 2014 obdržel omluvu z jednání zaslanou z e-mailové adresy v.@volny.cz. Tato omluva obsahovala jako důvod nedostavení se k nařízenému jednání probíhající hlavní líčení Okresního soudu v Přerově pod sp. zn. 2T 63/2013 ve věci žalobce. Důležitý důvod však nebyl doložen, aby tento důvod mohl být správním orgánem posouzen. Dne 17. 1. 2014 obdržel správní orgán omluvu z nařízeného jednání, která byla doručena držitelem poštovní licence a obsahově se shodovala v důvodu nemožnosti dostavení se, který byl již dříve zaslán. Tato písemná omluva neobsahovala žádné doložení důležitého důvodu. Správní orgán tak opět nemohl jakkoliv důležitý důvod posoudit a vyhodnotit. K důvodu omluvy z jednání je nutno uvést, že náležitá omluva předpokládá existenci důležitého důvodu a ten musí být doložen. V případě, že žalobce se odkazuje na kolizní jednání u Okresního soudu v Přerově, měl správní orgán o tomto bezodkladně informovat a toto doložit, neboť z činnosti správního orgánu je mu známo i to, že soudy předvolávají své účastníky k nařízeným jednáním v dostatečném předstihu, aby tak bylo i možno důležitý důvod vyhodnotit. Správnímu orgánu nevyplývá povinnost vyzývat žalobce k doplnění jím uplatňované omluvy z jednání před správním orgánem o důvody, pro které se omlouvá. Správní orgán v dané věci postupoval zcela v souladu ve vztahu k poučení žalobce, jež vyplývá ze zaslání obdrženého oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání, ze kterého mj. vyplývá, že důvody omluvy musí být řádně dokladovány.

[8] Obsah odvolání je téměř totožný jako žalobní námitky s tím, že žalobce se dověděl o odročení hlavního líčení teprve 9. 1. 2014, a to přímo u soudního jednání. V takových případech je běžné, že soud nezasílá účastníkům předvolání k odročenému jednání, ale pouze je o termínu vyrozumí a toto poznamená do protokolu. Tak tomu bylo i v tomto případě, a proto žalobce nemohl předvolání doložit. A současně neměl žalobce ani kopii protokolu o hlavním líčení, který ještě nebyl vyhotoven. Žalobce poukázal na to, že v omluvě označil jak konkrétní soud, tak i spisovou značku předmětného řízení a správní orgán mohl velmi jednoduše, ať už telefonicky či prostřednictvím internetové stránky Ministerstva spravedlnosti

<http://infosoud.justice.cz> ověřit pravdivost a důvodnost žalobcovy omluvy. Pakliže správní orgán toto neučinil, nejenže žalobce zkrátil na jeho právech, ale také postupoval v rozporu se zásadou dobré správy. Žalobce k odvolání doložil protokol o hlavním líčení ze dne 9. 1. 2014, podle kterého byl obžalovaným, žalobce se ho účastnil a hlavní líčení bylo odročeno za účelem vyhlášení rozhodnutí na 13. 1. 2014 v 10:45 h, což obžalovaní vzali na vědomí s tím, že již nebudou písemně obesíláni. Protokol o hlavním líčení byl vyhotoven 21. 1. 2014. K odvolání byl přiložen protokol o hlavním líčení ze dne 13. 1. 2014, podle kterého se ho účastnil i žalobce.

[9] Napadeným rozhodnutím o odvolání žalovaný neshledal důvodnou námitku žalobce týkající se nezákonného projednání věci v jeho nepřítomnosti. Správní orgán I. stupně žalobce včas a řádně informoval o nařízeném termínu ústního jednání a současně dostatečně hodnotil okolnosti ve vztahu k dokládané omluvě z účasti na ústním jednání. Z podkladů, které v podaném odvolání dodal žalobce, vyplývá, že o tom, že je v kolizi jednání, věděl již dne 9. 1. 2014. Pakliže Okresní soud v Přerově dne 9. 1. 2000 v rámci projednávané věci sp. zn. 2 T 63/2013 odročil hlavní líčení za účelem vyhlášení rozhodnutí na 13. 1. 2014 v 10:45 hodin, kdy bylo protokolováno, že obžalovaní, obhájci i státní zástupce tuto skutečnost berou na vědomí s tím, že již nebudou písemně obesíláni, lze předpokládat, že věděl-li žalobce o překážce, v podobě nařízeno ústního jednání před správním orgánem, pak mohl obecně tuto skutečnost namítnout před soudem, který ho do kolize s tímto jednáním postavil teprve následně. Pakliže bez výhrad žalobce souhlasil s odročením hlavního líčení za účelem vyhlášení rozhodnutí, je zde patrný projev jeho vůle se na jiných jednáních, o kterých měl v tento okamžik povědomí, své účasti vzdát. Tuto úvahu podtrhuje skutečnost, že omluva byla podána ke správnímu orgánu nikoliv téhož dne, tj. 9. 1. 2014 po 14. hodině kupř. e-mailem, ani následujícího dne tj. 10. 1. 2014, ale teprve dne 13. 1. 2014, tj. v den nařízeného ústního jednání. Z toho lze dovodit, že včasnost omluvy žalobce zcela upozadil vlastním zájmům, mohl tedy předpokládat, že správní orgán tyto okolnosti vyhodnotí v jeho neprospěch, tj. jako zejména takovou omluvu vyhodnotí jako nenáležitou, neboť tato nebyla oznámena správnímu orgánu s dostatečným časovým předstihem.

[10] Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[11] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 5. 11. 2013 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 22. 4. 2014.

[12] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb.], a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích.

[13] Podle § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc*

projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

[14] Sporný byl v souzené věci výklad pojmů neurčitých právních pojmů *náležitá omluva* nebo *důležitý důvod*.

[15] Podle soudu se žalobce omluvil včas (ještě před zahájením jednání), měl k omluvě důležitý důvod a nebyl povinen doložit ho společně se zasláním omluvy protokolem o hlavním líčení, obzvláště pokud ještě nebyl vyhotoven.

[16] Soud se ztotožňuje s názorem žalobce v tom, že jednání v trestním řízení mělo v daném případě přednost před projednáním přestupku. Žalobce ve správním řízení doložil protokoly o hlavním líčení v trestním řízení, že se ho účastnil jako jeden z obžalovaných dne 9. 1. 2014 i dne 13. 1. 2014. O tom není mezi účastníky sporu. Přestupky jsou považovány obecně za méně závažná protiprávní jednání než trestné činy, odpovídá tomu právní úprava. Lze konstatovat, že za trestné činy jsou obvykle udělovány vyšší sankce. Soudu je známo, že uvedené teze neplatí ve všech případech a jsou hojně diskutovány odbornou i laickou veřejností. Přesto zastává názor, že trestní řízení je objektivně i subjektivně závažnější a v hlavním líčení v trestním řízení a účasti žalobce na něm spočívá důležitý důvod pro nařízení nového jednání o přestupku. Soud nepovažuje jednání žalobce za obstrukční, takový závěr není podložen skutečnostmi plynoucími ze správního spisu.

[17] V souzené věci není pochyb o tom, že žalobce se omluvil ještě před zahájením jednání o přestupku (srov. podle správního spisu čas zaevidování omluvy žalobce v 6:56 h v den konání projednání). Ve správním spise je omluva založena v pořadí před protokolem o projednání přestupku. Omluva byla doručována na elektronickou adresu úřadu i oprávněné úřední osoby. Rozhodnutí o přestupku bylo vydáno až 20. 1. 2014, tj. až po dojití písemného doplnění omluvy v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu. Soud z uvedeného dospěl k závěru, že se oprávněná úřední osoba dozvěděla o omluvě před započítím jednání. V případě, že tomu tak nebylo a o omluvě se kvůli technické nebo jiné chybě oprávněná úřední osoba dozvěděla po započítí projednání přestupku, byla vzhledem k omluvě povinna provést nové projednání přestupku a k tomuto jednání žalobce předvolat. Ve správním řízení bylo rovněž prokázáno, že žalobce nebyl předvolán k hlavnímu líčení v trestní věci samostatným předvoláním, ale byl o něm vyrozuměn pouze ústně při hlavním líčení, což je běžný postup v soudním řízení.

[18] Soudní jednání je důvodem pro odročení jednání v jiné soudní věci i podle ustálené judikatury (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 32 Cdo 4256/2007, ze dne 26. 11. 2007, usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Cdo 3063/2000, ze dne 22. 5. 2002). V souladu s principy dobré správy bylo, aby správní orgán, resp. oprávněná úřední osoba (pokud se dozvěděla o elektronické omluvě před jednáním, tj. v případě, že byl funkční e-mail, internetové spojení atd.) před tímto jednáním ověřila telefonicky na soudě, příp. v aplikaci Infosoud (www.justice.cz), zda hlavní líčení bylo nařízeno, příp. zda se koná a vyjasnila tak panující pochybnosti o důvodu omluvy.

[19] S ohledem na výše uvedené v dalším řízení správní orgán předvolá žalobce k novému projednání přestupku.

[20] V rozhodnutí napadeném žalobou posoudil žalovaný spornou právní otázku nesprávně a soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.

[21] Úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za převzetí věci a podání žaloby 2 x 3.100 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 600 Kč. K celkové částce 6.800 Kč náleží podle § 57 odst. 2 s. ř. s. daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč. Celková odměna za zastupování činí 8.228 Kč. K ní náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. Celková náhrada nákladů řízení činí 11.228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 27. 4. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně